

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1754/2019
18.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Нада Меденица, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Радмила Матовић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1009/18 од 05.09.2018. године, на седници одржаној 18.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1009/18 од 05.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1009/18 од 05.09.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 28662/16 од 23.10.2017. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилац члан породичног домаћинства своје мајке ВВ, закупца на неодређено време стана у ул. ... у ..., кат. парцела ... ЗКУЛ ... КО ..., који стан се састоји од две собе, једне кухиње, једног купатила, једног WC, једног предсобља, укупне површине 49 м², што би тужени као власник био дужан да призна и трпи. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 324.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 23.10.2017. године па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 53.300,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.09.2018. године, па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је пред другостепеним судом учињена повреда поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији указује. Указивање на повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, не представља битну повреду због које се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању ВВ и пок. ГГ, родитељи тужиоца, су почев од 1971. године имали својство закупца на неодређено време на стану број ... у ул. ... број ... који је у власништву туженог ББ. У уговору о коришћењу наведеног стана из 1971. године као члан породичног домаћинства није наведен њихов син, овде тужилац, с обзиром да у тренутку потписивања наведеног уговора није био рођен. Тужилац је рођен у ... 1971. године, а на наведеној адреси први пут званично је пријављен 1979. године јер је до тада био пријављен на адреси ... број ... код своје тетке пошто се та адреса налази на територији ОПШ „...“ коју су родитељи тужиоца желели да он упише иако је он све време живео са родитељима, а сада са мајком на адреси у ул. ... број ... . Утврђено је да је тужилац решењем Трећег општинског суда у Београду О 856/91 од 29.10.1991. године оглашен као наследник на непокретној заоставштини иза пок. оца ГГ која се састоји од права власништва са 1/24 дела трособног стана у кући број ... у ул. ... у ... и права власништва са 2/3 дела куће и дворишта површине 5 ари 45 м² КО ... . Вештачењем је утврђено да укупна тржишна вредност идеалних делова наведених непокретности која припадају тужиоцу уколико би све непокретности биле уселјиве износи 29.800 евра, док њихова вредност процењена као неуселјиве непокретности износи 13.410 евра. Вештак је навео да се за износ од 13.410 евра може купити само мања стамбена јединица у приградским насељима, док се за износ од 29.800 евра могу купити станови у приградским насељима града Београда, а да се за наведене износе не може купити функционалан стан који се налази у централном градском језгру града Београда. Мајка тужиоца ВВ је корисник пословног простора атељеа који се налази у поткровљу стамбене зграде у ул. ... број ... на ... који је власништво ...-.....-... и намењен је за уметничку делатност. Наведени пословни простор је површине 13,30 м² без мокрог чвора и није подобан за становање тужиоца и чланове његове породице већ је његова намена искључиво за пословне активности. Мајка тужиоца водила је ванпарнични поступак Р 55/03 у ком поступку је против овде туженог као противника предлагача донето решење од 04.03.2003. године које замењује уговор о закупу на неодређено време у ком поступку је одбијен захтев да тужилац буде члан њеног породичног домаћинства због чега је уследило предметно утужење.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан и да тужилац има својство члана породичног домаћинства на стану чији је закупца на неодређено време његова мајка, а све сагласно одредби члана 9. Закона о становању („Службени гласник РС“, бр.50/92...99/2011). Овакав закључак произилази пре свега из неспорне чињенице да је тужилац син ВВ, закупца спорног стана на неодређено време и околности да тужилац од свог рођења непрекидно живи на наведеној адреси са својим родитељима и да и данас живи на тој адреси и да никада није напуштао породично домаћинство.

Другостепени суд није прихватио овакав закључак првостепеног суда као правилан, наводећи да тужба којом се тражи утврђење да је неко члан породичног домаћинства закупца на неодређено време представља тужбу ради утврђења чињенице будући да је то чињенично питање од кога зависи могућност стицања права закупа на стану, а који се процењује према моменту када право закупа ранијег закупца престаје. Другостепени суд је закључио да тужилац јесте члан породичног домаћинства своје мајке у смислу одредбе члана 9. Закона о становању, која је закупца предметног стана на неодређено време, али да се ради о преурањеном захтеву тужиоца којем се у овом моменту не може пружити судска заштита јер овакав захтев представља чињенично питање које се процењује у моменту када право ранијег закупца престаје што овде није случај с обзиром да мајка тужиоца као закупца предметног стана то своје право и даље врши.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд правилно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

За оцену стамбеног статуса тужиоца на спорном стану у својини туженог према конкретно утврђеном чињеничном стању, меродавно право представља одредба члана 9. став 4, у вези са чланом 34. став 1. члана 36. став 1. и члана 40. Закона о становању („Службени гласник РС“, бр. 50/92 ... 99/2011).

Одредбом члана 9. став 4. Закона о становању прописано је да се под чланом породичног домаћинства закупца стана у смислу овог закона сматрају: брачни друг, дете (рођено у браку или ван брака, усвојено или пасторак), родитељи закупца и његовог брачног друга, као и лице које је закупца по закону дужан да издржава. Одредбом члана 34. Закона о становању прописано је да у случају смрти закупца стана закупца на том стану постаје члан породичног домаћинства који је наставио да користи тај стан по утврђеном редоследу (брачни друг, дете рођено у браку, ван брака, усвојено и пасторче).

По оцени Врховног касационог суда статус члана породичног домаћинства закупца стана на неодређено време од којег зависи касније стицање тог права на стану процењује се према одредбама закона важећег у моменту смрти закупца када настаје спорни однос између носиоца права располагања односно власника стана и лица које претендује на стицање права закупа на стану. У конкретној правној ствари по налажењу Врховног касационог суда, захтев тужиоца да му се утврди својство члана породичног домаћинства његове мајке као носиоца станарског права, није чињенично већ правно питање, односно утврђење правног односа из којег би тужилац црпео право да у смислу члана 34. Закона о становању стекне својство носиоца станарског права, али супротно ревизијским наводима правилно је нашао другостепени суд да се ради о преурањеном захтеву тужиоца којем се у овом моменту не може пружити судска заштита, јер се постојање овог права процењује у моменту када право ранијег закупца престаје што овде није случај с обзиром да мајка тужиоца као закупца предметног стана то своје право и даље врши. Такође, за напоменути је да се у конкретном случају ради и о непотпуној пасивној легитимацији на страни тужених, јер утврђење правног односа својства члана породичног домаћинства има двоструко дејство и према власнику непокретности и према носиоцу станарског права, који морају бити

обухваћени истом тужбом. Сходно наведеном, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић